Zorginstituut Nederland

Nederlandse Zorgautoriteit

Geachte zorgbestuurder,

Een coronacrisis is een enorme 'wake-up call' voor de zorg. De pandemie vergroot niet alleen de waardering voor goede zorg, maar onderstreept de urgentie dat verbetering van ons zorgstelsel nú nodig is. Deze brief is een oproep aan ons allemaal om te focussen op dat wat ons bindt. Zodat we vanuit dat gezamenlijk belang samenwerken aan het betaalbaar en toegankelijk houden van goede zorg.

De afgelopen jaren is al veel gebeurd. De Hoofdlijnenakkoorden om de kosten van zorg op een verantwoorde wijze te beteugelen, het dichterbij de patiënt organiseren van zorg ('Juiste zorg op de juiste plek'), onderzoek naar passende zorg binnen de GGZ of de patiënt betrekken bij de keuze voor de beste behandeling ('Samen beslissen'). Er bestaan tal van programma's en projecten met als doel de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar houden.

Iedereen raakt steeds meer doordrongen van de noodzaak tot verandering. De beweging is al in gang gezet. Alleen, duurzame verbetering bereiken we pas door samen te werken en samenhang aan te brengen. De coronacrisis laat zien hoe de zorg over een ongekend aanpassingsvermogen beschikt, over veerkracht en uithoudingsvermogen. Het is nu zaak om dit momentum niet onbenut te laten. We moeten juíst nu doorpakken om de zorg ook in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden. De veranderingen die nodig zijn, zullen niet altijd eenvoudige beslissingen zijn, maar wel noodzakelijk. Ze vragen om lef en leiderschap.

Met als doel het samen in gang zetten van een duurzame verandering, publiceerden Zorginstituut Nederland en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) eind 2020 het advies *'Samenwerken aan passende zorg: de toekomst is nú'*. Veel partijen uit de zorg hebben hiervoor waardevolle input geleverd. Passende zorg is een nieuw begrip, maar niet nieuw in de zin van 'we gooien het totaal over een andere boeg'. Passende zorg is doelmatige, waardegedreven en effectieve zorg, zet in op gezondheid in plaats van ziekte, komt samen met de patiënt of cliënt tot stand en wordt dichtbij georganiseerd. Passende zorg ontstaat door de zorgvraag als uitgangspunt te nemen, en het aanbod en de bekostiging van zorg in samenhang met elkaar te organiseren.

Luisteren naar elkaars aanpak en ideeën en deze inhoudelijk verkennen, blijft essentieel om succesvol alle stappen te zetten van theorie naar toepassing van passende zorg in de praktijk.
De bestuurlijke bijeenkomst van 30 maart jl., was de start van een dialoog die we de komende weken, maanden en jaren voortzetten: tijdens de serie webinars passende zorg van de NZa (de eerste was op dinsdag 18 mei, de eerstvolgende op 22 juni) en tijdens de Dialoog passende zorg van de Kwaliteitsraad van het Zorginstituut op 9 juni en de werkbijeenkomst Passende zorg oncologie van het Zorginstituut op 24 juni. Het voeren van gesprekken is van het allergrootste belang, en we hopen dan ook van harte dat u meedoet, want alleen door in dialoog te zijn, kunnen we elkaar blijven verstaan. Voor het Zorginstituut en de NZa geldt: passende zorg is voortaan richtsnoer voor de samenstelling van het verzekerde pakket, de bekostiging van zorg, het toezicht op zorgaanbieders en zorgverzekeraars en de risicoverevening.

Onze wettelijke instrumenten willen we gericht gaan inzetten om het proces van passende zorg te bevorderen en ondersteunen, zodat voortgang gewaarborgd blijft. Daar waar relevant, laten we ons voeden door uw praktijkervaringen. Zodoende bouwen we met elkaar aan een lerend systeem.

Zorginstituut Nederland
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Nederlandse Zorgautoriteit
Pythagoraslaan 6-8
3584 BB Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
www.nza.nl
info@nza.nl

T +31 (0)30 296 81 11

Stappen die we inmiddels zetten en waarbij we uw input vanuit de praktijk nodig hebben, zijn:

Het Zorginstituut

Risicogericht agenderen. Het agenderen van zorg waar in de toekomst de grootste maatschappelijke opgaven liggen. Voor een aantal grote aandoeningsgebieden brengen we samen met betrokken partijen de zorg van vandaag in beeld, zoeken we samenhang en verbinden we bestaande en nieuwe initiatieven voor meer passende zorg. Oncologie is als eerste gepland, een brief hierover is inmiddels uit naar alle betrokken partijen.

Verkenning kwaliteitskader passende zorg. Wij denken dat een kwaliteitskader passende zorg de beste manier is om de principes van passende zorg tot uitvoering te brengen. Maar alleen als zo'n kader vanuit het perspectief van de praktijk wordt ontwikkeld. De Dialoog passende zorg van de Kwaliteitsraad op 9 juni, is bedoeld om deze aanname niet alleen te toetsen vanuit de praktijk,
maar ook om dilemma's te verkennen en bouwstenen aan te dragen: welke principes verankeren we, hoe gaan we te werk, en welke afspraken zijn nodig?

Actiever pakketbeheer. We gaan na of en in hoeverre onze beoordelingsmethodiek aanpassingen behoeft om zodoende beter met onzekerheden te kunnen omgaan bij de beoordeling van behandelingen of wanneer extreem hoge prijzen of investeringen worden gevraagd.

Samen beslissen. Passende zorg gaat ook over samen beslissen. Via de *Subsidieregeling leren gebruiken van uitkomstinformatie voor samen beslissen* en onze betrokkenheid bij het programma Uitkomstgerichte zorg, werken we eraan mee dat patiënten en cliënten voor steeds meer aandoeningen over de goede informatie beschikken.

NZa

Passende bekostiging. De bekostiging kent nu nog onvoldoende prikkels voor passende zorg. Om dat te verbeteren willen we een differentiatie in de bekostiging. Om te bepalen welke bekostigingsvorm passend is voor de verschillende vormen van zorg (acuut, planbaar en chronisch), gaan we graag in gesprek met partijen.

Sectoroverstijgende betaaltitel. Wij willen graag horen hoe betrokken partijen kijken naar het invoeren van een sectoroverstijgende betaaltitel. Daarmee willen we meer ruimte bieden aan zorgaanbieders om samen zorg te leveren, en meer ruimte voor zorgverzekeraars en zorgkantoren om dit te vergoeden. Met behulp van deze betaaltitel kunnen zij samen afspraken maken over de schotten van de sectoren heen of over de lijnen van de verschillende wettelijke domeinen (Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg). Dit doen we via een openbare consultatie die tot 31 mei 2021 open staat.

Dialoogsessies zorgaanbieders. Graag gaan wij vanuit onze toezichtsrol in gesprek met bestuurders en intern toezichthouders over de uitdagingen die op hen afkomen bij het stimuleren van passende zorg. Samen met de sector ontwikkelen we vervolgens handvatten om passende zorg in te bouwen in de bedrijfsvoering van de zorgaanbieder.

Onderzoek zorgvrager. In overleg met experts onderzoeken wij hoe zorgvragers kunnen worden ondersteund bij het kiezen voor passende zorg. Hierbij kijken we ook naar de uitgangspunten die wij hanteren voor informatieverstrekking door zorgaanbieders, zorgverzekeraars en zorgkantoren. Zodat die ondersteunend is aan het keuzeproces van consumenten.

Tot slot

Van de overheid tot de individuele zorgverlener, patiënt of cliënt – het succes van passende zorg hangt ervan af dat iedereen betrokken is en actie onderneemt. Dat zal niet altijd eenvoudig zijn; belangen kunnen botsen, maar door de gesprekken van de afgelopen paar maanden voelen wij ons gesterkt: een meerderheid ziet de noodzaak om tot (ver)bindende afspraken te komen en wil graag betrokken zijn. Denk mee, praat mee! Vertel ons uw praktijkvoorbeelden. Zodat we de principes voor passende zorg mede aan de hand van uw inbreng, samen weten te vertalen naar een succesvolle realisatie ervan.

Heeft u vragen of wilt u reageren op de inhoud van deze brief? Neem contact op met Petra Beusmans (strategisch adviseur passende zorg) van Zorginstituut Nederland of Vera Luggenhorst (coördinator passende zorg) van de NZa: pbeusmans@zinl.nl / vluggenhorst@nza.nl

Marian Kaljouw
Voorzitter Raad van Bestuur
Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Sjaak Wijma
Voorzitter Raad van Bestuur
Zorginstituut Nederland